

Prezenta lucrare conține _____ pagini

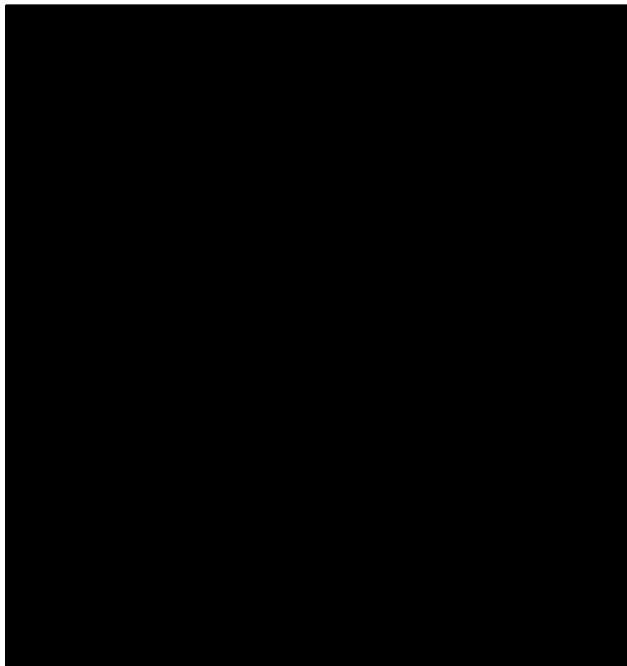
**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
9 februarie 2026
Limba și literatura română**

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență:
.....
Centrul de examen:
Localitatea:
Județul:

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Tăcere-i și mergem cu fața spre lună...
S-aud zurgălăii în noapte cum sună,
Merg spornic rotașii* și-o clipă mă sperii,
Văzând pe de lături cum fug prășierii*
De umbra lor însăși goniți în buiastru*...
Pe-alocurea drumul se face albastru
Când scapă sub dealuri și luna s-ascunde,
Un miros de floare de cine știe unde
Ne-ajunge pe cale și-n urmă rămâne...
– „E-o vrajă trimisă de-o fată, stăpâne,
E-o vrajă”, îngână zâmbind vizitiul,
Și murgii acuma pășesc mai cu greul,
Și vorbele noastre, prietene bune,
Se fac tot mai rare, mai triste, de-ai spune
Că fieștecăre din noi își dă seamă
Că-n urma trăsurii ceva se destramă,
Și-aceea nu-i drumul, ci-i biata viață;
Că dulcea mireasmă, prin noaptea drumeață,
Nu-i miros de floare, nici vrajă, ci-i dorul
Ce-l ia pretutindeni cu el călătorul,
Oriunde s-ar duce și-ar vrea ca să scape,
Sub naltele ceruri pe vastele ape...

(Dimitrie Anghel, *Călătorii*)

* rotașii - cai înhămați lângă roata căruței

* prășierii - cai lăturași

* buiastru (corect-buiestru) - un anumit mers al calului

Textul 2

Am sosit la Neapole seara, în automobil. [...]

Noaptea caldă de septembrie lărga câmpul și tăcerea. Am zărit stelele, ca grăunțele, multe, pe un deal. Și am simțit prezența invizibilă a Mediteranei. Soseam la Neapole.

În suburbie, străzi lungi, pavate zgomotos, case urâte, forfoteală de gândaci umani pe la uși – toate căscate ca s-apuce răcoarea nopții. Ițele tramvaielor ne-au scoborât la bulevardele concentrice de la marginea golfului. [...]

Cu graba neofiților*, am întrebat încotro este Vezuviul. «Uite-! Astă-seară lucrează.» Lumina roșie era jarul lui, răsuflarea lui de catastrofă umanizată. Din întuneric i-am desprins silueta de fustă [...] încheiată cu un clips scânteietor: funicularul care se urcă de-a bușilea pe coapsa lui.

A doua zi l-am privit cu nesaț. Închisese ochiul de balaur. Era îmbrăcat în culoarea naltelor violete. [...] Circuli în străzi îngrămădite de o arhitectură monumentală, te strecuri în ulițe murdare cu rufăria atârnată de la o casă la alta, scriind paginile mizeriei pe lângă fastul palatelor de marmură, dar întorci privirea către fumul care flutură neconținut în vârful muntelui și arată mlădios direcția vântului. Cerul nu-i niciodată senin pe întregul boltei. De la vulcan pornesc nori jucăuși – delfinii văzduhului. Nu m-am suit numaidecât pe Vezuviu. Un sentiment de respect a înlăturat graba senzațiilor superficiale.

Am vrut să cunosc mai întâi rămășițele epocii pe care, dintr-un singur căscat, a nimicit-o.

Muzeul adăpostește o colecție bogată de obiecte cruțate* de lavă. Statui, pictură, obiecte casnice, busturi cu pecetea energiei romane în trăsături. Herculi, tauri, Venere grase și atleți agresivi. Din îngrămădeala sălilor, mi-a rămas în minte un adolescent de bronz [...] și pictura pompeiană*, uimitor de expresivă, în scene mitologice și portrete [...]. Culoarea este rece, pe fond adesea roșu, dar desenul atestă o tehnică desăvârșită. [...]

Afară e cald. Caii birjelor strâmte au botul înfundat în sacul cu ovăz. Via Roma este ticsită de trecători disciplinați de sensul unic, care-ți comandă să urci strada pe un trotuar și s-o cobori pe celălalt.

Balcoane elegante înveselesc casele. Piațetele sunt încărcate cu lămâi de un galben de lampion. [...]

În grădina Pausilippului m-am dus după-amiază, să privesc orașul de departe. Golful, tăiat generos, nu desparte, ci unește viața pământului cu talazurile* neastâmpărate. Printre degetele unui pin maritim care-și poartă sus capul, mă uit la albăstrimile scrise cu roșu de apus. Insulele sunt niște hipopotami leneși și negri. Așteaptă să le învăluie* noaptea, să viseze somnul din ele și să li se coacă zemos smochinele verzi și rotunjoare, ca niște păsărele în pomul lor cu frunze aromatice.

Răsar stelele din oraș – imitație grosolană a celor de sus, atât de zvelt palide în oglinda cerului.

Autostrada care duce la Vezuviu este un vacuum cleaner*. Plătim la intrare dreptul de a fi aspirați. Căci drumul este atât de drept și atât de untdelemnos lucește, încât nu mai știu dacă pornim de bunăvoie sau suntem sorbiți de o forță invizibilă. Oleandrii își pleacă florile roz în dreapta și stânga noastră. Vile, în stilul pompeian, răsar năluci nechibzuite la poalele vulcanului. [...]

Dintr-odată, atmosfera peisajului se schimbă. Intrăm în țara pietrificată a lavei. Totul este asfalt – casele, îngrădirile, pământul. În fața noastră, un munte vânjos, negru, cu piscul ascuns în nori. Drumul îl fulgeră și se pierde sus, la o ultimă cotitură. [...] Pofta de vorbă se ofilește la virajele negre care ne mână spre culme. [...]

Suntem în vecinătatea craterului. [...] Și totul este lavă. Șapte torente de lavă au curs pe aici, acum trei sute de ani, și s-au oprit în forme de un straniu uman care depășește geniul lui Michelangelo. Aici e liniștea unei groaze fără nume. Pricepe ce vrea să zică vorba *cataclism**.

Ne cățărăm peste bolovani enormi, spongioși și cătrânii, care se împotrivesc ca niște dobitoace pasului omenesc. Conul vulcanului apare. Este un pistil de floare tropicală, verde ca iadul, șofranii și galben.

Cercul craterului clocotește molcom, brăzdat cu sângele focului ca de lovituri de sabie.

Pantoful mi se încheiază într-o pastă moale. Era să-mi frig piciorul. Un bubuit surd tremură sub noi. [...]

Un oftat prelung se întinde și, din vârful despătat, țâșnesc scântei, bulgări incandescenti, o comoară de plâns roșu cu zăngănit de lanțuri. Apoi se potolește iar. «Lucrează» Vezuviul. «Lucrează Împăratul» cu fanatică oboseală. În adâncurile de jeratic, măduva lui scâncește, iar noi nu putem înfrâna* nemiloasa atracție care ne împinge spre el, ostatec al Timpului, rob de potriveli străine de judecata oamenilor. Lava curge din el ca un păr viu.

(Cella Delavrancea, *Călătorii. Impresii din Italia*, în *Scrieri*)

* neofiți – persoane neinițiate deplin

* cruțate – iertate

* pompeian – în stilul orașului Pompei

* talazuri – valuri mari

* a învălui – a acoperi

* Vacuum cleaner – în text, funicular

* cataclism – dezastru, calamitate

* a înfrâna – apotoli

A.

1. Completează spațiile punctate cu informații din textul 2:

2 puncte

În cea de-a doua zi a călătoriei în Neapole, Cella Delavrancea merge în grădina Pausilippului în timpul

....., cu scopul de a

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1: **2 puncte**

La un moment dat, călătorul se sperie

- a. de caii de la trăsură.
- b. de tristețea prietenilor săi.
- c. de lipsa luminii lunii.
- d. de umbra vizitiului.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2: **2 puncte**

Vezuviul este

- a. un bulevard.
- b. un hotel.
- c. un muzeu.
- d. un vulcan.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2: **2 puncte**

Din oraș, Cella Delavrancea urcă pe munte

- a. cu automobilul.
- b. cu funicularul.
- c. cu o birjă.
- d. cu tramvaiul.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Din cauza goanei cailor, clopoțeli nu se aud.		
Vizitiul e de părere că o fată a trimis o vrajă.		
Indiferent de direcția drumului, călătorul nu poate scăpa de dor.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Autoarea vizitează Neapole și împrejurimile acestui oraș în luna septembrie.		
Momentul de timp prezentat de autoare este cu 300 de ani înainte de izbucnirea torentelor de lavă.		
Când a urcat pe munte, autoarea a călcat într-o pastă fierbinte ce era să o ardă.		

6. Prezintă, în 30–50 de cuvinte, semnificația unei figuri de stil din textul 1, pe care să o numești. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

6 puncte

[illegible]

2 puncte

a. așteaptă, roșie.
b. bubuit, lampion.
c. mi-am, piațetă.
d. obiecte, energie.

2 puncte

a. derivare, derivare.
b. derivare, compunere.
c. conversiune, derivare.
d. conversiune, conversiune.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect: **2 puncte**
Cuvântul subliniat în fragmentul „Am vrut să cunosc mai întâi rămășițele epocii pe care, dintr-un singur căscat, a nimicit-o.” înseamnă:

- a. deșeurile.
- b. diferențele.
- c. figurile.
- d. vestigiile.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect: **2 puncte**

Seria în care cuvintele subliniate sunt antonime este:

- a. „Cerul nu-i niciodată senin”. Veverița s-a cățarat după ghinde în cerul de lângă drum.
- b. „Noaptea caldă de septembrie lărga câmpul”. Adierea răcoroasă a serii îmi plăcea.
- c. „Muzeul adăpostește o colecție bogată de obiecte”. Decorațiile au detalii variate.
- d. Casele de pe deal erau aliniate cu drumul. În pagina de jurnal am doar două alineate.

5. Selectează, din enunțul următor, trei pronume diferite, precizând felul acestora: „Drumul îl fulgeră și se pierde sus, la o ultimă cotitură. [...] Pofta de vorbă se ofilește la virajele negre care ne mână spre culme.” **6 puncte**

Pronumele	Felul pronumelui

6. Alcătuiește un enunț imperativ în care adverbul „sus” să fie atribut (1) și o propoziție negativă, în care substantivul „călătorie” să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7. Completează enunțul „Conul vulcanului apare.” cu câte o propoziție, astfel încât să obții un raport de coordonare prin juxtapunere (1) și un raport de coordonare prin joncțiune (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

8. Completează enunțurile cu forma corectă a fiecărui cuvânt indicat în paranteză, reprezentând mesajul unui copil, trimis prietenului său, pasionat de drumeții montane. **6 puncte**

Știam că tu _____ (adjectiv pronominal de întărire, feminin)

_____ (a merge, mai-mult-ca-perfect) într-o excursie la

_____ (adjectiv pronominal demonstrativ de diferențiere) vulcan și pentru asta ai

învăţat termeni _____ (*complex*, plural) din multe ştiinţe. Oare te aşteptai să vezi
atâtea _____ (*pârâu*, plural) în zonă şi nori _____ (*negru*, plural)
întreaga zi?

